บันทึกปัญหาโรครินเดอร์เปสต์ในพม่า

โดย

เจ. พัทธาชาติ

ผู้อำนวยการสัตวแพทย์, ประเทศพม่า

๑. ประวัติ

โรครินเดอร์เปสต์ทั่งทวีปมาแล้ว และในปัจจุบันยังคงเป็นปัญหามีความสำคัญยิ่งในประเทศพม่า นับตั้งแต่ได้จัดตั้งกรมการสัตวแพทย์ฝ่ายพลเรือนขึ้นในประเทศพม่าและย้อนหลังไปจนถึงปี ๑๘๙๐

๒. ภาวะของโรคในปี ๑๙๓๘

ที่เลือกเอาปี ๑๙๓๘ โดยข้อที่ว่าวัคซีนซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ได้ถูกนำออกใช้ในท้องที่เป็นครั้งแรก หลังจากได้ทดลองได้ผลเป็นอย่างดี ในสถานค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์สัตวแพทย์ทั่วไป

ท้องที่สิบห้าแห่งคือ ชเวโบ, บาโม, คาถา, มยิตกยีนา, ชินวินเหนือ, มันดเล, ชยอกเส, สะกะยิง, พโกกกู, มักเว, ทเยตมะโย, มะยิงยัน, เมอิตทีลา, ยะเมทถิน, แอมเฮอสต์, ตาตอง, เมาบิน, พยาพน, โปรม, ทาระวัดดี, อินเส่น หันทวัดดี, มอญ, ทุงกูและอักยับ เหล่านี้ได้เกิดโรคระบาดมีจำนวนสัตว์ล้มตายทั้งสิ้น ๑๑,๑๖๑ ตัว จำนวนโค กระบือ ที่ได้รับการป้องกันโรครินเดอร์เปสต์ ทั้งในที่เกิดโรคและปลอดโรค รวม ๕๔๙,๕๖๔ ตัว

๓. ภาวะของโรคในปี ๑๙๔๘

ปี ๑๙๔๘ นับว่าเป็นยอดเยี่ยมไม่แต่เพียงมีโรคเกิดแห่งเท่านั้นคือ มยิตกะยีนา, ชเวโบ, ชินวินใต้, สะกะยิง, มันดเล, หันทวัดดี, มอญ, ทุงกูและตาตอง ทั้งยังปรากฏว่าจำนวนสัตว์ล้มตายทั้งสิ้นเพียง ๑,๑๔๒ ตัว นับเป็นสถิติต่ำที่สุดในประวัติของกรรมการสัตวแพทย์ฝ่ายพลเรือนของประเทศพม่า และแม้จะมีเจ้าหน้าที่ผู้น้อย ของกรมลด จำนวนลงก็ยังป้องกันโครินเดอร์เปสต์ให้แก่โคและกระบือรวม ๓๖๓,๗๗๔ ตัว

๔. วิธีควบคุมโรคที่ใช้ในปัจจุบัน

วิธีควบคุมโรคประกอบด้วย การให้

ความคุ้มโรคแก่โคเป็นกลุ่มก้อน (mass immunization) เท่าที่พึงจะดำเนินการได้ทั้งในเขตที่เกิดโรคและเขตที่ปลอดโรค นี่ดวัคซีนใหม่ทุกสิ้นปีตลอดจนการกักสัตว์ตามท่าเรือและตามพรมแดน กรมการสัตวแพทย์ฝ่ายพลเรือนได้ประกาศให้ใช้กฎหมายและข้อบังคับดังต่อไปนี้ :—

๑. กฎหมายการนำสัตว์เข้า ค.ศ. ๑๘๙๘ พร้อมทั้งข้อบังคับตามกฎหมายนี้

๒. ข้อบังคับว่าด้วยโรคระบาดของสัตว์ (ส่วนหมู่บ้าน) ค.ศ. ๑๙๓๖

๓. ข้อบังคับว่าด้วยโรคระบาดของสัตว์ (ส่วนจังหวัด) ค.ศ. ๑๙๓๗

๕. ชนิดของสัตว์และการติดโรครินเดอร์เปสต์

ในประเทศพม่าสัตว์ดังต่อไปนี้ต้องได้รับการป้องกัน คือ:—

๑. โค ที่ราบ

๒. โค ดอน (Hill Cattle)

๓. กระบือ

กระบือติดโรคได้ง่ายที่สุดในสัตว์สามจำพวก รองลงมาได้แก่โคดอน ส่วนโคที่ราบมีความต้านทานโรครินเดอร์เปสต์พอประมาณ.

๖. สภาพของการรายงาน

เจ้าของสัตว์เป็นผู้รายงานโรคต่อผู้ใหญ่บ้านในถิ่นของตน (ตาบต) ซึ่งจะได้รายงานไปยังเจ้าหน้าที่จังหวัด (Township Officers) แล้วเจ้าหน้าที่จังหวัดจะส่งรายงานนั้นไปยังสัตวแพทย์จังหวัด (Township Veterinary Assistants) ที่เกิดโรคเพื่อดำเนินการโดยด่วน สัตวแพทย์จะเดินทางตรงไปยังที่เกิดโรคเพื่อสอบสวนและควบคุม

๗. ชนิดของวัคซีนที่ใช้

ก่อนถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๘ การควบคุมโครินเดอร์เปสต์โดยใช้แอนติรินเดอร์เปสต์ซีรัม (อย่างเดียว) เป็นการฉีดซึ่งไม่ปรากฏประโยชน์นัก นับตั้งแต่ ค.ศ. ๑๙๓๗ จนถึงปัจจุบันใช้วัคซีนม้ามแพะแห้งป้องกันโครินเดอร์เปสต์แก่สัตว์ทั้งในที่เกิดโรคและที่ปลอดโรค ได้รับผลสำเร็จมาโดยลำดับดัง จะเห็นได้จากจำนวนสัตว์ล้มตายเนื่องด้วยโรคในปี ๑๙๓๗ ว่ามี ๓๑,๐๗๑ ตัว เมื่อเทียบกับปี ๑๙๓๘ ซึ่งมี ๑๓,๑๖๑ ตัว และในปี ๑๙๔๘ มีเพียง ๑,๑๑๕ ตัว คิดเฉลี่ยแล้ววัคซีนชนิดนี้ผลิตจากสถานค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์สัตวแพทย์ที่อินเส่นตกปีละ ๕๐๐,๐๐๐ โด๊ส์

วัคซีนนี้ใช้ได้ปลอดภัยสำหรับโคที่ราบ แต่ยังรุนแรงสำหรับกระบือและโคดอน ในภายหลังนี้ต้องฉีดซีรัมรินเดอร์เปสต์ไปพร้อมกัน.

๘. ความต้องการในเรื่องอุปกรณ์, เจ้าหน้าที่และวัคซีน

ประเทศพม่าอยู่ในฐานะเสียงตัวได้ในการผลิตวัคซีนใช้ในประเทศ แต่ยังขาดอุปกรณ์และตัวเจ้าหน้าที่ฝ่ายค้นคว้าอยู่มากมาย.

๙. ปัญหาใหญ่ในการควบคุมโรครินเดอร์เปสต์

อุปสรรคในการควบคุมโรคนี้ คือ:—

๑. ความขาดแคลนเจ้าหน้าที่ทางชั้นผู้ใหญ่และผู้น้อย

๒. ความขาดแคลนเจ้าหน้าที่เทคนิค

๓. ความขาดแคลนอุปกรณ์จำเป็น

๔. ความขาดแคลนเงินทุน

๑๐. แนวการค้นคว้าปัจจุบันและแผนการอนาคต

ได้มุ่งความพยายามที่จะค้นหาวัคซีนซึ่งอาจใช้แก่กระบือ และโคดอน ได้โดยปลอดภัย และในขณะเดียวกันให้ความคุ้มโรคเต็มที่ และยั่งยืน และหวังว่าจะจัดผลิตและทดลองวัคซีนใช้ในประเทศพม่าในเวลาต่อไป.

(จากเอกสาร No. 17- Rinderpest Problems in Burma by J. Bhattacharjee, Director of Veterinary Services, Burma. UNFAO. Rinderpest Conference for Asia and the Far East.- ญี่ปุ่น ทัสคิเสวี)